

هو العليم

روان شناسی نظامی

کتاب بود بالینی و عملیاتی

مؤلفان:

کری ایچ. کری و ایکنی. زیلمر

مترجمان:

دکتر خدادبخش احمدی (مرکز تحقیقات علوم رفتار، دانشگاه علوم پزشکی بقیة الله)

و

دکتر علی فتحی آشتیانی	دکتر اسفندیار آزاد مرزآبادی	دکتر سید علی
دکتر سید عباس تولایی	دکتر عبدالله سلطانی نژاد	دکتر محسن انجاری
دکتر غلامرضا میرزایی	دکتر محمد مجدیان	دکتر خسرو...
دکتر حمیدرضا توانگر	دکتر رضا محمودی فقهی	

ویراستار:

مسعود خیرخواه

با همکاری:

انتشارات گیلفورد

نیویورک، لندن

عنوان و نام پدیدآور: روان‌شناسی نظامی: کاربرد بالینی و عملیاتی / مولفان کری.اچ. کندی، اریکای. زیلمر؛ مترجم خدابخش احمدی، ویراستار مسعود خیرخواه.

مشخصات نشر: تهران: دانژه، ۱۳۹۲.

مشخصات ظاهری: ۴۵۶ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۵-۰۲۳-۶

وضعیت فهرست نویسی: فیا

اشت: عنوان اصلی: Military psychology : clinical and operational applications, c2006.

یادداشت: کتابنامه.

موضوع: روان‌شناسی نظامی

موضوع: جنگ روانی -- ایالات متحده

موضوع: ایالات متحده -- نیروهای مسلح -- مراقبتهای پزشکی

شناسه افزوده: کندی، کری اچ.، ویراستار

شناسه افزوده: Kennedy, Carrie H.

شناسه افزوده: زیلمر، اریک، ویراستار

شناسه افزوده: Zillmer, Eric

شناسه افزوده: احمدی، خدابخش، ۱۳۴۷ - مترجم

شناسه افزوده: خیرخواه، مسعود، ۱۳۵۲ -، ویراستار

شماره ثبت کتابخانه ملی: ۱۳۹۲/۳/۸۶

شماره ثبت کتابخانه ملی: ۳۵۵/۳۴۵

شماره کتابخانه ملی: ۳۳۴۷۷۰۰

عنوان: روان‌شناسی نظامی

مولفان: کری.اچ. کندی -، کری.ای. زیلمر

مترجمان: دکتر خدابخش احمدی، همکاران

ویراستار: مسعود خیرخواه

مدیر تولید: داریوش

صفحه آرایشی: گروه گرافیکی ارشد

ناشر: دانژه

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: طیف‌نگار

شمارگان: ۱۱۰۰ نسخه / قطع: وزیری

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۲

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۵-۰۲۳-۶

این اثر مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر) نشر یا پخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

تهران: خیابان استاد مطهری - خیابان سلیمان خاطر (امیراتابک)، کوچه اسلامی، شماره ۴/۲
کدپستی: ۱۵۷۸۶۳۵۸۱۱ صندوق پستی: ۴۱۴۶-۱۴۱۵۵ تلفن: ۸۸۸۴۶۱۴۸ - ۸۸۸۴۲۵۴۳ تلکس: ۸۸۸۱۲۰۸۳

فروش اینترنتی و آشنایی با نشر دانژه در: www.lketab.com

info@danjeh.org

www.danjeh.org

درباره ویراستارها

دکتر کری اچ. کندی، یکی از فرماندهان ارشد در هیئت خدمات بهداشتی نیروی دریایی آمریکا است و در مرکز بهداشتی و پزشکی نیروی دریایی پرتسموت، مرکز بهداشتی نیروی دریایی ملی و بیمارستان نیروی دریایی ایالات متحده آمریکا در اُکیناوا ژاپن خدمت کرده است. او به ازگی یک دوره آموزشی تخصصی در زمینه روان‌شناسی عصب‌شناختی در دانشگاه ویرجینیا راند است. دکتر کندی در کمیته تعارض گرایش برای آکادمی ملی روان‌شناسی عصب‌شناختی خدمت کرده و مشاور اخلاقی روان‌شناسی نیروی دریایی بخش ۱۹ کمیته بالینی انجمن روان‌شناختی آمریکا، انجمن روان‌شناسی نظامی است. بیشتر تحقیقات منتشر شده اخیر او، تأثیر و سوبندگی اجرای یک برنامه درمانی در محیط نظامی را بررسی کرده است. سایر تحقیقات مورد علاقه او شامل ارزیابی تمارض حافظه در جمعیت‌های گوناگون، فرهنگ‌های متنوع توسط روان‌شناسان نظامی و اخلاقیات روان‌شناسی عملیاتی است. او در سال ۲۰۰۳ به عنوان افسر نمونه هیئت ملی و بهداشتی در اُکیناوا ژاپن شناخته شد و جایزه گراندپدر نظامی‌اش، نشان تقدیر هیئت نیروی دریایی است.

دکتر اریک ای. زیلمر، دکتر روان‌شناس، مدیر روان‌شناسی عصب‌شناختی کارل آر. پاسیفیک و رئیس ورزشکاران دانشگاه درکسل در فیلادلفیا است. او در کالج پزشکی فیلادلفیا، انجمن روان‌شناسی آمریکا، انجمن ارزیابی شخصیت و آکادمی ملی روان‌شناسی عصب‌شناختی فعالیت می‌کند و همچنین به عنوان رئیس دانشگاه خدمت کرده است. دکتر زیلمر در حوزه روان‌شناسی ورزش، روان‌شناسی عصب‌شناختی و ارزیابی روان‌شناختی صفات متعددی دارد و بیش از صد مقاله و کتاب منتشر کرده و به طور مکرر در برنامه‌های رسانه‌ای و محلی با موضوعاتی از روان‌شناسی ورزش گرفته تا روان‌شناسی تروریست‌ها شرکت کرده است. رساله او اصول عصب روان‌شناسی در سطح بین‌الملل مورد استفاده قرار می‌گیرد. دکتر زیلمر همچنین سهیم در تألیف و نگارش «تست توجه d۲ و تست برج لندن» است. وی به تازگی در هیئت مدیره مجله ارزیابی شخصیت، مجله پزشکی عصب روان‌شناسی و آرشیو عصب روان‌شناسی بالینی فعالیت می‌کند.

همکاران

جی. دی. بال، دکتر متخصص بازنشسته، پروفیسور و رئیس مشترک نیروی ذخیره هوایی ایالات متحده، در مرکز عصب روان‌شناسی است؛ وی نایب رئیس دپارتمان روان‌پزشکی و علوم رفتاری مدرسه پزشکی ویرجینیای شرقی، نورفولک، ویرجینیاست.

کلنل ال. مورگان بنکر، دکتر، روان‌شناس فرمانده ارتش ایالات متحده و فرمانده عملیات ویژه ارتش ایالات متحده، فورت برگ کارولینای شمالی است.

مایکل ای. بورد، دکتر روان‌شناس متخصص بازنشسته ارتش ایالات متحده، رئیس دانشگاه استنفورد، ویرجینیا.

ستوان کلنل فرانک سی. باد، دکتر، نیروی هوایی ایالات متحده، سرپرست دفتر سازمانی مشاوره، پایگاه نیروی هوایی رتلا، ویرجینیای مکزیکو.

ماری ای. کمپیس، دانشگاه لویزیان، هئیت نیروی دریایی ایالات متحده، رئیس بخش پیشگیری و مداخله، بخش آمادگی شخص، خانواده، قرارگاه نیروی دریایی سپاه ایالات متحده، کوآنتیکو، ویرجینیا.

ستوان کلنل ریک ال. کمپیس، دکتر، افسر فرمانده نیروی هوایی ایالات متحده، قشون سلامت روان نیروی هوایی، شعبه عملیات پزشکی و بهداشتی نیروی هوایی، پزشک جراح عمومی ویرجینیا.

فرمانده ارشد آنتونی پی. دوران، دکتر روان‌شناس، نیروی دریایی ایالات متحده، برنامه سلامت رفتار، برنامه عضو استثنایی خانواده، فرمانده ارشد کارکنان نیروی دریایی، پلینگتون، تنسی.

لوئیس ام. فرنچ، دکتر روان‌شناس، پزشک اعصاب و روان، مرکز دفتری و اسباب مغزی کهنه سربازان، مرکز پزشکی و بهداشتی ارتش والتر رید، واشنگتن دی سی.

کلنل اسکایلر کی. جلدز، پزشک، کارشناس ارشد، نیروی هوایی ایالات متحده، فرمانده ارشد پنجاه و ششمین گروه پزشکی و بهداشتی، پایگاه نیروی هوایی لوک، فونیکس، آریزونا.

مایکل جی. جلدز، دکتر روان‌شناس، نیروی دریایی ایالات متحده (۱۹۹۳-۱۹۸۶)، روان‌شناس، محقق جنایی نیروی دریایی ایالات متحده، واشنگتن دی سی.

رووندا گریسون، دکتر متخصص، عصب روان‌شناس نیروی هوایی ایالات متحده، دانشگاه ویرجینیا، چارلوتسویل، ویرجینیا.

ستوان کلنل سالی هاروی، دکتر، ارتش ایالات متحده، روان‌شناس قرارگاه، فرمانده ارشد اطلاعات نظامی و جاسوسی و امنیتی، دژ نظامی مید، مريلند.

لورل ال. هورانی، دکتر، کارشناس ارشد، کارشناس ارشد پژوهش و تحقیق علم همه‌گیرشناسی، انستیتوی تحقیق و پژوهش تری انجل، رالی، کارولینای شمالی.

ستوان فرمانده ارشد گری هویت، دکتر روان‌شناس، روان‌شناس عملیاتی نیروی دریایی ایالات متحده، شعبه نیروی دریایی، برنامه کنترل و آمادگی استرس عملیاتی، کمپ پندلتون، کالیفرنیا.

فرمانده ارشد دیدا جونز، دکتر، سرپرست نیروی دریایی ایالات متحده، برنامه توان‌بخشی سوء مصرف مواد، ایستگاه نیروی دریایی ایالات متحده، اکیناوا، ژاپن.

ستوان و فرمانده ارشد کس ایچ کندی، دکتر، نیروی دریایی ایالات متحده، عصب روان‌شناس، دانشگاه ویرجینیا، چارلوتسویل، ویرجینیا.

فرمانده ارشد کوین آر. کندی، دکتر، نیروی دریایی ایالات متحده، سرپرست، سلامت رفتاری، فرمانده ارشد کارکنان نیروی دریایی، مانتینگتون، تنسی.

جفری ای. مک‌نیل، دکتر، ارتش ایالات متحده، روان‌شناس، فرمانده ارشد عملیات ویژه ارتش ایالات متحده، فورت برگ، کارولینای شمالی.

چارلز ای. مورگان، روان‌پزشک، پروفیسور روان‌پزشکی، دانشگاه پزشکی ییل، رئیس و مدیر آزمایشگاه استرس و انعطاف‌پذیری شعبه عصب‌شناسی بالینی مرکز علم اختلال استرس پس از سانحه، نیو هیون، کانکتیکات.

ستوان کلنل مارک اس. اردت، دکتر، نیروی هوایی ایالات متحده، فرمانده ارشد پشتیبانی مهارت‌های زندگی و پرواز، گروه پزشکی، پایگاه هوایی آویانو، ایتالیا.

راشل ای. پالارآ، دکتر، روان‌شناس ستاد سرویس بررسی و تحقیق جنایی نیروی دریایی ایالات متحده، واشنگتن دی سی.

توماس ایچ. پیک، دکتر، پروفیسور روان‌شناسی، انستیتوی تکنولوژی فلوریدا، ملبورن، فلوریدا؛ پروفیسور معاون، انستیتوی سلامت روان لوئیس دلا پارت فلوریدا، دانشگاه فلوریدای جنوبی، تامپا، فلوریدا.

کلنل بازنشسته ال ال. پترسون، دکتر، نیروی هوایی ایالات متحده، پروفیسور روان‌پزشک، دانشگاه مرکز علوم سلامت تگزاس در سن آنتونیو، سن آنتونیو، تگزاس.

کلنل جیمز جی. پیکانو، دکتر، نیروی ذخیره ارتش ایالات متحده، رئیس و مدیر آموزش و تربیت روان‌شناسی، دپارتمان سربازان کهنه‌کار، مرکز بهداشت روان کالیفرنیا شمالی، مارتینز، کالیفرنیا.

فرمانده ارشد جان ای. رالف، دکتر، نیروی دریایی ایالات متحده، روان‌شناس نیروی دریایی باراک واشنگتن دی سی.

کلنل بازنشسته رابرت آر. رولاند، دکتر روان‌شناس، ارتش ایالات متحده، عضو ارشد تحقیق و پژوهش، انستیتوت تحقیق تناسب و آمادگی فیزیکی ارتش، کالج جنگ ارتش ایالات متحده، کارلیسل، پنسیلوانیا.

کرک ال. روبرو، دکتر، عضو، نیروی هوایی ایالات متحده، عصب روان‌شناس بالینی، رئیس آموزش کسب تخصص روان‌شناسی، پایگاه نیروی هوایی رایت - پاترسون، فیربورن، اُهایو.

لوری ام. رایان، دکتر، معاون، عصب‌شناختی ارشد، نایب رئیس تحقیق و پژوهش، مرکز آسیب مغزی دفاعی و سربازان کهنه‌کار، مرکز پزشکی ارتش والتر رید، واشنگتن دی سی؛ نایب پروفیسور عصب‌شناختی، دانشگاه علوم بهداشتی بتسدا، مریلند.

فرمانده ارشد بازنشسته مارک ساگمن، اسک، دکتر، نیروی ذخیره دریایی ایالات متحده، روان‌پزشک، مشاور سیگمن، ال ال سی، راکویا، مریلند.

سروان مورگان تی. سیمونز، دکتر، رئیس نیروی دریایی ایالات متحده، پشتیبانی و حمایت بالینی، اداره نیروی دریایی پزشکی و جراحی ایالات متحده؛ سرپرست ویژه روان‌شناسی بالینی نیروی دریایی ایالات متحده، واشنگتن دی سی.

کلنل توماس جی. ویلیامز، دکتر، ارتش ایالات متحده، رئیس پشتیبانی تحقیق و پژوهش تناسب و آمادگی فیزیکی ارتش، کالج جنگ و نظامی ارتش ایالات متحده، کارلیسل.

ستوان کلنل توماس ام. زاکیس، دکتر، نیروی هوایی ایالات متحده، عصب روان‌شناس هوافضا، سرویس تجزیه و تحلیل رفتاری، پایگاه نیروی هوایی لاکلند، سن آنتونیو، تگزاس.

اریک ای. زیلمر، دکتر روان‌شناس، کارل آر. پروفیسور پاسیفیک عصب روان‌شناس، دانشگاه درکسل، فیلادلفیا، پنسیلوانیا.

مقدمه مؤان

طی چند دهه اخیر طبیعت اشتغال نظامی به طور معناداری تغییر کرده است. این تغییرات با نظام و سیاست به همراه مؤلفه‌های روان‌شناختی، پیچیدگی‌های مشاهده شده در طول دگرگونی در جو جغرافیای سیاسی و نقش نیروی نظامی آمریکا بعد از جنگ سرد و جنگ خلیج فارس مرتبط بوده است. به علاوه حوادثی مانند حملات تروریستی اخیر، تهدید به جنگ زیستی و شیمیایی و فزاینده مضعف، چشم‌انداز تازه‌ای را درباره نقش ارتش در زندگی هر روزه (درگیری گارد ملی، تلاش برای امنیت هوملند)، در اجرای قانون (کمک نظامی در تحقیق و پژوهش برای واشنگتن، امنیت سایبری، اندازه‌گیری)، در تلاش‌های بازدارنده و حافظ صلح سازمان ملل (در بوسنی و کوزوو)، در تلاش برای شردوستانه (بعد از طوفان دریایی کاترینا) و در جنگ علیه تروریسم (در افغانستان و عراق) ایجاد کرده است. به علاوه، به طور روزافزونی، برای تحول جنگ متحرک و نظامی امنیتی تقاضاهایی وجود داشته است. در امتداد با این تغییر الگو، چشم‌انداز و دورنمای رشته روان‌شناسی نظامی نیز تغییر کرده است.

روان‌شناسی نظامی به این شکل تعریف شده است: علم و کاربردهای فکری و رفتاری انسان به گونه‌ای که با ارتش مرتبط شده است. متن حاضر، ادبیات تخصصی و علمی را از جنبه‌های کاربردی این رشته به منظور فراهم کردن یک درک جامع و همه‌جانبه از نیازهای روان‌شناختی نظام و کارکنانش تلفیق کرده است. این کتاب به‌ویژه با هدف معرفی کردن در محیط صلح این رشته نگارش یافته است: کاربرد بالینی و روان‌شناسی عملیاتی. در بخش اول، تمرکز بالینی بر ارتش و جنبه‌های بالینی روان‌شناسی نظامی به همراه تمرکز بر ارزیابی، تشخیص و مدیریت سلامت و بهداشت ارائه شده است. فحوا و مفاد این حوزه از روان‌شناسی نظامی ممکن است بیشتر به شکل سنتی ملاحظه شود، اما در ۱۵ سال گذشته متحمل تحولات بسیاری بوده است.

بخش دوم، روان‌شناسی عملیاتی با حوزه عملیاتی روان‌شناسی نظامی مرتبط است و گونه‌های ویژه‌ای از جمعیت را مورد بررسی قرار می‌دهد. بیشتر اطلاعات و نظریه‌ها در این بخش، به تازگی به منظور سازش با مطالبات جدید توسعه یافته است.

روان‌شناسی نظامی، دانشجویان و شاغلان مربوط به حوزه بهداشت و سلامت را با اطلاعات روان‌شناختی مربوط به نیروی‌های نظامی و ارتش، اجرای زمینه قانونی، اطلاعات نظامی و جوامع امنیتی ملی آشنا می‌کند. برای دستیابی به درکی همه‌جانبه در مورد این حوزه، این متن بر روی تلفیق تئوری و کاربرد عملی، روش‌ها و عملکردها، مثال‌های موردی و تحقیق و پژوهش تأکید کرده است. هنگامی که از این چشم‌انداز به قضیه نزدیک می‌شویم، شاغلان مربوط به حوزه بهداشت و سلامت نظامی به عنوان روان‌شناس و حلال مشکلات و همچنین به عنوان عضو سرویس عملیات نظامی دیده می‌شوند. در نتیجه این متن خواننده را برای بررسی و ارزیابی حوزه روان‌شناسی نظامی به عنوان یک چارچوب رفتاری به چالش می‌طلبد.

تقدیر و تشکر

نگارش یک متن همواره چالشی جدی و دشوار بوده است. به‌ویژه نگارش و ویرایش متنی به پویایی روان‌شناسی نظامی که حوزه‌های متفاوت بسیاری از دانش و علوم بالینی را کنار هم گردآوری می‌کند. همکاران این مجلد شامل کادر ارتش، روان‌شناسان سرباز و یا افسر ذخیره، پزشکان، متخصصان مربوط به سایر نمایندگان دولتی و علمی هستند. این افراد مختلف، عقاید و نظریاتشان را هنگام کار در شرایط نامناسب در این حوزه و یا مأموریت و اعزام به اقصی نقاط جهان در عمل بی‌کلیک متعاقب می‌آید ارائه کرده‌اند. ما از همگی آنها به خاطر کمک، همکاری و حمایتشان سپاسگزار می‌کنیم. بدون وجود آنها این کتاب نوشته نمی‌شد. همچنین می‌خواهیم از تمام کسانی که به ما گوش سپردند، پیشنهادهای خود را با ما در میان گذاشتند و در طول این راه مایه دلگرمی ما شدند، تشکر کنیم.

قدردانی ویژه می‌کنیم از مربیان روان‌شناسی نظامی شامل کاپیتان نیروی دریایی رالف بالی، برای راهنمایی‌های شغلی بجایش، کاپیتان نیروی دریایی مایک میتلمن و کاپیتان نیروی دریایی کالین چین برای حمایت و رهبری قدرتمند؛ فرمانده نیروی دریایی دیوید ای. جونز، برای حضور سودمند و در دسترسش، و انرژی بی‌حد و حصرش هنگام کار درباره موضوعات گوناگون؛ و کاپیتان نیروی دریایی مورگان تی. سیدمز و کاپیتان ارتش توماس جی. ویلیامز برای فراهم کردن جایگاهی برای روان‌شناسان نظامی و هدایای و حمایت‌های گرانبهایشان.

همچنین سپاسگزاری ویژه می‌کنیم از نیکول آرگو از انستیتوی کمنواژی ماساچوست. او در مورد هواپیماهای بمبافکن و تروریستی و در مورد بسیاری از مباحثی که در فصل روان‌شناسی تروریست‌ها مورد بحث قرار گرفت، به ما آگاهی و دانش داد.

همچنین می‌خواهیم از مردان و زنان کشورهای مشترک‌المنافع گارد ملی ایالات متحده، به‌ویژه ژنرال ارشد ویلیام بی. لینچ، ژنرال ارشد ولسلی ای. کریگ، ژنرال ارشد والتر اف. کوسوسکی و رئیس تسهیلات و مهندسی، دوک مونفورد برای دوستی و دعوتشان از یکی از ویراستاران برای سفر به بوسنی سپاسگزاری کنیم.

در نهایت از ویراستارمان، راشل سر واتر تشکر می‌کنیم و به‌ویژه از سر ویراستار، سیمور وینگارتن در انتشارات گیلفورد. آنها در این پروژه به منظور انتشار کتابی با بالاترین کیفیت به طور جدی ما را همراهی کردند.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول

- ۱۲ تاریخچه روان‌شناسی نظامی (کری اچ. کندی و جفری ای. مک‌نل)

بخش اول: تمرینات بالینی در نظام

فصل دوم

- ۳۵ مقدمه‌ای بر روان‌شناسی بالینی نظامی (فرانک سی. باد و کری اچ. کندی)

فصل سوم

- ۵۱ ارزیابی سلامت برای انجام وظایف نظامی (مک سی. باد و سالی هاروی)

فصل چهارم

- ۷۳ روان‌درمانی ساده در ارتش آمریکا (اصول راکا، ها) ای. بال و توماس اچ. پیک

فصل پنجم

- ۸۷ روان‌شناسی بالینی سلامت و طب رفتاری در بهداشت روانی نظامی (الن ال. پترسون)

فصل ششم

- ۱۱۳ عصب روان‌شناسی در ارتش (لوری ام. رایان، توماس ام. زاز کیس، لونیسم فری و سالی هاروی)

فصل هفتم

- ۱۴۳ پیشگیری از خودکشی در ارتش (دیوید ای. جونز، کوین آر. کندی، و لارل ال. هورانی)

فصل هشتم

- ۱۸۵ خدمات درمانی سوء مصرف مواد و درمان قمار در ارتش (کری اچ. کندی، دیوید ای. جونز و رونا گریسون)

بخش دوم: روان‌شناسی عملیاتی

فصل نهم

- ۲۱۹ مقدمه‌ای بر روان‌شناسی عملیاتی (توماس جی. ویلیامز، ال. مرگان بانکر، رابرت آر. رولاتد)

فصل دهم

۲۴۳ استرس جنگی (ریک ال کاپیس، شویپر کلاجر، ماری ای کمپیس)

فصل یازدهم

آموزش بقاء، گریز، مقاومت، و نجات (SERE) (آماده‌سازی نیروهای نظامی برای شرایط اسارت)
 ۲۷۵ (آنتونی پی. دوران، مری هویت و چارلز ای. مورگان)

فصل دوازدهم

روان‌شناسی تروریست‌ها: مجرمان نازی، گروه بادر - ماینهوف، جنایت‌کاران جنگی در بوسنی، و
 ۳۰۱ (ریک ای. زیلمر)

فصل سیزدهم

روان‌شناسی تروریست‌های القاعده (ارزیابی گروه جهادی سلفی) (مارک سیچمن) ۳۲۳

فصل چهاردهم

تأثیرات روان‌شناختی سربازان (مارک اس. اوردت) ۳۴۱

فصل پانزدهم

مذاکره در شرایط بحران و گروگان‌گیری (کریک ر. وایکلی، جی. جی. راسل، ای. پالاریا) ۳۵۹

فصل شانزدهم

مداخلات روان‌شناختی بعد از فاجعه یا آسیب روحی (مایکل ای. رادز و کری ای. کندی) ۳۸۷

فصل هفدهم

ارزیابی و انتخاب کارکنان عملیات پر خطر (جیمز جی. پیکانو، توماس جی. ویلیامز، رابرت آر. رولند) ۴۰۹

فصل هجدهم

آینده روان‌شناسی نظامی (جان ای. رالف و مورگان تی. سامونز) ۴۲۷

۴۴۵ واژه‌نما

۴۴۶ موضوع‌نما

۴۵۰ جای‌نما